

Roczny plan pracy z historii i społeczeństwa dla klasy V szkoły podstawowej do programu „Wczoraj i dziś”

	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania podstawowe (ocena dopuszczająca, dostateczna) Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe (ocena: dobra, bardzo dobra, celująca) Uczeń:
Dział I: Polska pierwszych Piastów			
	II. III. 10.1 10.2	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada legendę o początkach państwa polskiego • odczytuje z mapy zamieszczonej w podręczniku nazwy najważniejszych plemion słowiańskich zamieszkujących ziemie polskie w X w. • wymienia narzędzia rolnicze używane przez Słowian • opisuje polskie godło 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje imiona i nazwiska autorów średniowiecznych kronik zawierających legendy o początkach państwa polskiego • charakteryzuje wierzenia mieszkańców ziem polskich przed przyjęciem chrztu przez Mieszka I • wyjaśnia, na czym polegał słowiański obrzęd postrzyżyn • opowiada o powstaniu państwa polskiego
	I. II. III. 10.2 10.3	<ul style="list-style-type: none"> • zaznacza na osi czasu datę chrztu Polski • przedstawia, kim byli Mieszko I i Dobrawa • opisuje wygląd słowiańskiego grodu na podstawie ilustracji z podręcznika • podaje, kto zamieszkiwał średniowieczne Gniezno • określa okoliczności, w jakich doszło do chrztu Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na osi czasu daty utworzenia pierwszego biskupstwa na ziemiach polskich oraz śmierci Mieszka I • określa, jaką rolę pełnili duchowni w państwie Mieszka I • tłumaczy, dlaczego chrzest w 966 r. miał kluczowe znaczenie w historii państwa polskiego • odszukuje potrzebne informacje w tekście źródłowym • porównuje przebieg współczesnych granic Polski z zasięgiem panowania Mieszka I, korzystając z mapy zamieszczonej w podręczniku oraz z aktualnej mapy politycznej Europy
	I. II. III. 10.4	<ul style="list-style-type: none"> • zaznacza na osi czasu daty śmierci św. Wojciecha, zjazdu gnieźnieńskiego oraz koronacji Bolesława Chrobrego • przedstawia, kim byli Bolesław Chrobry, św. Wojciech i Otton III • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>relikwie</i>, <i>koronacja</i> • opowiada o misji św. Wojciecha • opisuje przebieg zjazdu gnieźnieńskiego na podstawie tekstu źródłowego • ocenia znaczenie koronacji Bolesława Chrobrego w historii państwa polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa skutki misji i męczeńskiej śmierci biskupa Wojciecha • tłumaczy, jakie znaczenie miał dla Polski zjazd gnieźnieński • omawia plany Ottona III dotyczące utworzenia cesarstwa chrześcijańskiego • wskazuje na mapie w podręczniku Gdańsk, Gniezno, ziemie Prusów oraz biskupstwa utworzone w Polsce • opowiada o przebiegu wojen prowadzonych przez Bolesława Chrobrego

Dział II: Społeczeństwo średniowiecza

	<p>II. 11.1 11.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>duchowieństwo, styl romański, styl gotycki, katedra, witraż, sklepienie, rozeta, skrytorium, miniatura, kopista, reguła zakonna</i> • wymienia surowce budowlane, których używano w średniowieczu • opisuje na podstawie ilustracji z podręcznika architekturę kościołów romańskich i gotyckich • odróżnia budynki wzniesione w stylu romańskim od budowli w stylu gotyckim 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na fotografiach przyporę, portal, sklepienie, rozetę i portal • porównuje styl romański i styl gotycki • wyjaśnia, jaką rolę w sztuce średniowiecznej odgrywała tematyka religijna • przedstawia informacje na temat zabytków romańskich i gotyckich znajdujących się w jego rodzinnym mieście lub regionie • określa rolę klasztorów w średniowiecznym piśmiennictwie • omawia znaczenie związku frazeologicznego <i>benedyktyńska praca</i> oraz tłumaczy, skąd wywodzi się to sformułowanie 	
	<p>II. 12.1 12.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rycerz, paż, giermek, pasowanie</i> • określa funkcję, jaką pełniły zamki w średniowieczu • opowiada o kolejnych etapach wychowania szlachetnie urodzonego młodzieńca – od momentu zostania paziem do pasowania na rycerza • wymienia cechy idealnego rycerza • podaje przykłady zajęć wykonywanych przez przedstawicieli stanu rycerskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, na czym polegały turnieje rycerskie • wymienia elementy kultury rycerskiej i dworskiej • podaje przykłady miejsc w Polsce, w których znajduje się zamek wzniesiony w średniowieczu bądź ruiny tego typu budowli 	
	<p>II. 13.1 13.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mieszczanin, rzemieślnik, kupiec, samorząd miejski</i> • opowiada o średniowiecznym mieście i jego mieszkańcach • porównuje miasto średniowieczne z miastem współczesnym 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady zawodów rzemieślniczych uprawianych w średniowieczu • tłumaczy, jaką rolę odgrywali w średniowiecznym mieście burmistrz i członkowie ławy miejskiej • wyjaśnia pochodzenie nazw współczesnych ulic, np. <i>Szewska, Garncarska, Tkacka</i> 	
	<p>II. 14.1 14.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>softys, pług, trójpolówka</i> • tłumaczy, na czym polegała praca chłopów • opisuje, co spożywali na co dzień mieszkańcy wsi średniowiecznej • porównuje los chłopów z życiem rycerza lub mieszczanina 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg procesu lokacji wsi • przedstawia, jak zmieniały się metody produkcyjne wykorzystywane w średniowiecznym rolnictwie • porównuje wieś średniowieczną ze wsią współczesną 	

Dział III: Polska i Krzyżacy

	<p>I. II. III.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada, co wydarzyło się w latach 1226, 1308, 1320 i 1331, oraz zaznacza te daty na osi czasu • tłumaczy, kim byli Konrad Mazowiecki i Władysław Łokietek • odnajduje na mapie w podręczniku Pomorze Gdańskie, Małopolskę, Wielkopolskę, Kujawy, Mazowsze • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Prusy, zakon krzyżacki, wielki mistrz</i> • podaje powody, dla których Konrad Mazowiecki sprowadził Krzyżaków do Polski • wskazuje na mapie w podręczniku państwo krzyżackie i Malbork • omawia rolę Władysława Łokietka w procesie zjednoczenia ziem polskich • określa przyczyny konfliktu polsko-krzyżackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa okoliczności powstania zakonu krzyżackiego • wymienia skutki sprowadzenia Krzyżaków do Polski • ocenia politykę Krzyżaków i działalność zakonu na podbitych terenach • wyjaśnia, jakie znaczenie dla Polski miała utrata Pomorza Gdańskiego • pozyskuje z różnych źródeł informacje o zamku w Malborku • wskazuje czynniki, które umożliwiły ponowne zjednoczenie ziem polskich 	
	<p>I. II. III. 10.5 10.6</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje, co wydarzyło się w latach 1333, 1364 i 1370, oraz zaznacza te daty na osi czasu • wyjaśnia, kim byli Kazimierz Wielki i Mikołaj Wierzynek • odnajduje na mapie w podręczniku Wielkopolskę, Małopolskę, Mazowsze oraz Ruś Halicką • wymienia osiągnięcia Kazimierza Wielkiego • tłumaczy, dlaczego królowi Kazimierzowi nadano przydomek <i>Wielki</i> • opowiada o uczcie u Wierzyńka 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia politykę wewnętrzną i politykę zagraniczną Kazimierza Wielkiego • wyjaśnia sens powiedzenia, według którego król Kazimierz <i>zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną</i> • pozyskuje z różnych źródeł informacje dotyczące panowania Kazimierza Wielkiego 	
	<p>I. II. III. 17.1 17.2 17.3 17.4</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada, co wydarzyło się w latach 1385, 1410 i 1411, oraz zaznacza te daty na osi czasu • przedstawia, kim byli: Jadwiga, Władysław Jagiełło, Ulrich von Jungingen, Kazimierz Jagiellończyk • wyjaśnia znaczenie terminu <i>unia</i> • określa przyczyny i skutki zawarcia unii polsko-litewskiej w 1385 r. • odnajduje na mapie w podręczniku Polskę i Wielkie Księstwo Litewskie w granicach z 1385 r. • przedstawia przebieg bitwy pod Grunwaldem • opisuje na podstawie ilustracji z podręcznika wygląd rycerzy polskich i krzyżackich w okresie wielkiej wojny 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o okolicznościach objęcia tronu przez Jadwigę • określa na podstawie drzewa genealogicznego pokrewieństwo łączące przedstawicieli dynastii Piastów i Andegawenów • wymienia narodowości zamieszkujące współcześnie wschodnie ziemie należące w średniowieczu do państwa polskiego • pozyskuje z różnych źródeł informacje o Władysławie Jagielle • podaje przyczyny i skutki wojen z Krzyżakami • tłumaczy, jakie znaczenie miało dla Polski ponowne przyłączenie Pomorza Gdańskiego • porównuje przebieg dwóch wojen z Krzyżakami, które prowadziła Polska w XV w., oraz wskazuje na wynikające z tych konfliktów korzyści 	

Dział IV: Europejczycy odkrywają świat

	<p>I. II. III. 15.1 15.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje, co wydarzyło się w latach 1488, 1492, 1498 i 1519, oraz zaznacza te daty na osi czasu • wyjaśnia, kim byli Bartłomiej Diaz, Vasco da Gama, Krzysztof Kolumb i Ferdynand Magellan • omawia przyczyny odkryć geograficznych • opowiada, jak średniowieczni Europejczycy wyobrażali sobie świat • opisuje okręt, na którym wyruszył do Indii Krzysztof Kolumb 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia głównych odkrywców i ich dokonania, a także porządkuje te informacje w tabeli • wskazuje na mapie lądy odkryte w XV i XVI wieku oraz trasy, które przebyli Bartłomiej Diaz, Vasco da Gama, Krzysztof Kolumb i Ferdynand Magellan • tłumaczy, jaki wpływ miały odkrycia geograficzne na wyobrażenia ludzi o świecie • pozyskuje z różnych źródeł informacje dotyczące Krzysztofa Kolumba oraz tworzy notatkę na temat tej postaci 	
	<p>II. III. 15.3</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, kim byli Hernan Cortez i Francisco Pizarro • określa pozytywne i negatywne skutki odkryć geograficznych • wymienia ludy podbite przez konkwistadorów • opisuje na podstawie ilustracji w podręczniku wygląd Azteków 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, jakie znaczenie dla krajów europejskich miały kolonie • wymienia państwa, które wzięły udział w odkryciach geograficznych • formułuje wnioski dotyczące niewolnictwa i wyraża swoją opinię na ten temat 	
	<p>I. II. III. 16.1 16.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaznacza na osi czasu datę wynalezienia druku • określa, kim byli Jan Gutenberg, Leonardo da Vinci, Mikołaj Kopernik i Galileusz • wyjaśnia znaczenie terminów <i>renesans</i> i <i>humanizm</i> • tłumaczy, na czym polegała teoria Mikołaja Kopernika • wymienia na podstawie ilustracji w podręczniku charakterystyczne cechy budowy renesansowych • przedstawia rolę Kościoła w średniowieczu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ wynalazku Jana Gutenberga na zmianę światopoglądu ludzi na przełomie epok średniowiecza i renesansu • określa, czym charakteryzowała się epoka renesansu • wymienia co najmniej dwa dzieła sztuki renesansowej • wyjaśnia znaczenie terminu <i>mecenat</i> • na podstawie odszukanych informacji sporządza notatkę dotyczącą wybranego twórcy renesansowego 	

Dział V: W Rzeczypospolitej szlacheckiej

1	I. II. III. 18	<ul style="list-style-type: none"> • zaznacza na osi czasu datę złożenia hołdu pruskiego • przedstawia, kim byli Zygmunt I Stary, Zygmunt II August, Mikołaj Rej i Jan Kochanowski • tłumaczy, czym były arrasy • podaje przykłady budynków renesansowych, które można zobaczyć w Polsce • określa, czym zajmowali się paziowie oraz damy dworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na wpływy włoskie w Polsce pod rządami ostatnich Jagiellonów • wymienia charakterystyczne elementy architektury renesansowej • odszukuje w różnych źródłach utwory Mikołaja Reja i Jana Kochanowskiego • porównuje funkcję, jaką pełnił Zamek Królewski za panowania Jagiellonów, z przeznaczeniem współczesnej siedziby prezydenta Polski 	
	II. III. 19.1	<ul style="list-style-type: none"> • zaznacza na osi czasu datę uchwalenia konstytucji <i>nihil novi</i> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>szlachta, przywilej, sejm walny, sejmik, poseł, herb</i> • tłumaczy, na czym polegała uprzywilejowana pozycja szlachty • przedstawia skład sejmu walnego • wymienia różne grupy tworzące stan szlachecki • na podstawie infografiki z podręcznika porównuje różne stroje szlacheckie 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, na czym polegała przemiana rycerstwa w stan szlachecki • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>magnateria, szlachta średnia, szlachta zagrodowa, gołota, kontusz, żupan</i> • wskazuje różnice występujące w obrębie stanu szlacheckiego • porównuje szlachecki sejm walny i współczesny polski parlament 	
	II. III. 19.2	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>folwark, pańszczyzna, kmieć, flisak, spichlerz</i> • opisuje na podstawie infografiki zabudowę folwarku szlacheckiego • określa, jakie znaczenie miała Wisła dla rozwoju handlu zbożem w XVI w. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny wzrostu gospodarczego znaczenia szlachty • określa funkcje poszczególnych zabudowań wchodzących w skład folwarku szlacheckiego • wskazuje na mapie obszary Rzeczypospolitej objęte intensywną uprawą zbóż • omawia rolę Gdańska w handlu zbożem w XVI wieku • porównuje funkcjonowanie portów morskich w XVI i XXI wieku 	
	I. II. III. 20.1	<ul style="list-style-type: none"> • zaznacza na osi czasu daty zawarcia unii lubelskiej i uchwalenia konfederacji warszawskiej • wymienia postanowienia unii lubelskiej • wskazuje na mapie terytorium Rzeczypospolitej Obojga Narodów • wymienia narodowości żyjące w granicach Rzeczypospolitej Obojga Narodów • wyjaśnia znaczenie terminu <i>tolerancja religijna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa pozytywne i negatywne skutki unii lubelskiej • ocenia różnorodność religijną społeczeństwa I Rzeczypospolitej w kontekście sytuacji panującej w innych państwach europejskich • tłumaczy, co gwarantowały szlachcie zapisy konfederacji warszawskiej • omawia prawa grup wyznaniowych we współczesnej Polsce 	

	I. II. III. 20.2	<ul style="list-style-type: none"> • zaznacza na osi czasu datę pierwszej wolnej elekcji w Polsce • przedstawia, kim był Henryk Walezy • wyjaśnia znaczenie terminu <i>wolna elekcja</i> • omawia na podstawie ilustracji z podręcznika przebieg wolnej elekcji • określa przyczyny ustanowienia artykułów henrykowskich • ocenia naużywanie zasady <i>liberum veto</i> podczas obrad sejmów szlacheckich 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między artykułami henrykowskimi a <i>pacta conventa</i> • określa znaczenie, jakie miało dla Rzeczypospolitej wprowadzenie wolnej elekcji • pozyskuje z różnych źródeł informacje dotyczące zasad wyboru prezydenta Polski 	
	I. II. III. 21.1 21.2	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje, co wydarzyło się w latach 1655, 1660 i 1683, oraz zaznacza te daty na osi czasu • przedstawia, kim byli Stefan Czarniecki i Jan III Sobieski • określa znaczenie obrony klasztoru na Jasnej Górze dla Polaków walczących podczas potopu szwedzkiego • wymienia państwa, z którymi Rzeczpospolita prowadziła wojny w XVII w., oraz odnajduje je na mapie • opisuje uzbrojenie husarii na podstawie ilustracji w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o roli, jaką odegrał Stefan Czarniecki podczas wojny ze Szwecją • wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew stoczonych przez wojsko polskie w XVII w. • analizuje tekst źródłowy zamieszczony w podręczniku i formułuje na jego podstawie proste wnioski • określa skutki zwycięstwa wojsk polskich w bitwie pod Wiedniem • przedstawia przyczyny i skutki wojen prowadzonych przez Polskę w XVII w. • porównuje zasięg terytorialny Rzeczypospolitej Obojga Narodów z granicami współczesnej Polski 	
Dział VI: Upadek Rzeczypospolitej				
	I. II. III. 22.1	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada, co wydarzyło się w latach 1764, 1772 i 1773, oraz zaznacza te daty na osi czasu • przedstawia, kim byli Stanisław August Poniatowski, Ignacy Krasicki i Tadeusz Rejtan • wymienia postulaty konfederatów barskich • wskazuje na mapie ziemie utracone przez Rzeczpospolitą podczas I rozbioru • opisuje obraz Jana Matejki <i>Rejtan, czyli upadek Polski</i> • wyjaśnia, na czym polegała działalność Szkoły Rycerskiej i Komisji Edukacji Narodowej • omawia zmiany, jakie w polskim systemie oświaty wprowadzili Stanisław August Poniatowski i członkowie Komisji Edukacji Narodowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny słabości i upadku Rzeczypospolitej w XVIII w., dzieląc je na wewnętrzne i zewnętrzne • ocenia postawę Tadeusza Rejtana • dostrzega związek zachodzący między wykształceniem obywateli a ich poczuciem odpowiedzialności za państwo 	

	I. II. III. 22.1	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada, co wydarzyło się w latach 1788, 1791, 1792 i 1793, oraz zaznacza te daty na osi czasu • przedstawia, kim byli Stanisław Małachowski i Hugo Kołłątaj • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Sejm Wielki, konstytucja</i> • omawia reformy Sejmu Wielkiego • wymienia główne postanowienia zapisane w Konstytucji 3 maja • podaje nazwy państw, które dokonały II rozbioru Polski • opisuje obraz Jana Matejki <i>Konstytucja 3 maja 1791 roku</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje na mapie ziemie utracone przez Rzeczpospolitą podczas II rozbioru • omawia skutki reformy oświaty w okresie stanisławowskim • wymienia działaczy politycznych, którzy w XVIII w. dążyli do przeprowadzenia reformy państwa polskiego • tłumaczy, dlaczego rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja jest obecnie świętem narodowym • porównuje Konstytucję 3 maja z obowiązującą współcześnie konstytucją z 1997 r. 	
	I. II. III. 22.2 22.3	<ul style="list-style-type: none"> • zaznacza na osi czasu daty wybuchu powstania kościuszkowskiego oraz III rozbioru Polski • przedstawia, kim byli Tadeusz Kościuszko, Jan Henryk Dąbrowski i Jan Kiliński • określa przyczyny wybuchu powstania kościuszkowskiego • wskazuje na rolę kosynierów w walkach powstańczych • odnajduje na mapie ziemie utracone przez Rzeczpospolitą po III rozbiorze 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, dlaczego Tadeusz Kościuszko wydał Uniwersał połaniecki • wymienia miejsca głównych starć powstańców z armią rosyjską • ocenia okoliczności, które spowodowały upadek Rzeczypospolitej • opowiada o późniejszych losach Tadeusza Kościuszki 	
	II. III.	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia, kim byli Wolter, Monteskiusz, James Watt, Gabriel Fahrenheit, Peter Paul Rubens, Canaletto • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>barok, oświecenie, klasycyzm</i> • na podstawie ilustracji i tekstu z podręcznika wymienia charakterystyczne cechy sztuki barokowej i klasycystycznej • podaje przykłady budowli barokowych i klasycystycznych • nazywa dziedziny nauki i techniki, w których w XVIII w. dokonały się największe zmiany • tłumaczy, czym była <i>Wielka encyklopedia francuska</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sztukę barokową i klasycystyczną • opowiada o rozwoju literatury i teatru w epoce baroku • wyjaśnia, dlaczego wielu myślicieli oświeceniowych krytykowało Kościół • tłumaczy, co spowodowało duży postęp nauki w epoce oświecenia • pozyskuje z różnych źródeł informacje na temat wybranej postaci żyjącej w epoce baroku lub oświecenia 	